

Що ви говорите насправді, коли місгендерите

(Поняття «місгендерингу» використовують для характеристики ситуації, коли хтось свідомо або випадково звертається до людини (або описує її), використовуючи некоректну гендерну приналежність.)

Авторка Джолі Сент-Патрік, 26 травня 2017 року

«Це міс Джолі, і він сьогодні замінить міс Елісон», — каже вчителька початкової школи своєму класу, коли я стою в глибині кімнати в однотонній блузці, спідниці з малюнком, чорних легінсах і чоботах на каблучці.

«Вибачте, сер, я хотів би замовити зараз», — каже клієнт моїй дівчині, яка працює баристою, одягнена в сукню з квітковим принтом, смугасті гольфи, а на обличчі має темну помаду та темні тіні для повік.

Неправильне визначення статі ака місгендеринг — позначення когось займенниками або пошаною гендеру, який не належить їм — є щоденною подією для більшості трансгендерних людей. Навіть ті з нас, кого часто сприймають за справжнім гендером, а не тим, який нам приписали при народженні, живуть із принаймні загрозою місгендерингу, яка б'є по наших п'ятах — міна, що розриває серце та знищує день, яка лежить неактивна, але може вибухнути в будь-який момент без попередження. Інші з нас ледве можуть вийти з дому, щоб їх не нарікли невідповідним “сер” або “мем”.

Будь-яка людина, яка має базову освіту в питаннях трансгендерності, певною мірою розуміє, що помилкова гендеризація людини принципово неприйнятна. Але я не впевнена, що більшість цисгендерних людей повністю розуміють, на внутрішньому рівні, величезне соціальне та емоційне насильство, яке може спричинити місгендеринг. Звернення до нас правильним іменем і займенниками — це набагато більше, ніж правило етикету. Це щоденна необхідність для нашого психічного здоров'я та нашого виживання.

Транслюди, винятково серед людства, знаходяться в такому становищі, що змушені постійно демонструвати та уособлювати свій гендер.

Цисгендерна людина, чий гендер збігається з тим, який їй приписали при народженні, ніколи не отримувала серйозного виклику заперечення належності до неї. Якщо цисчоловіка помилково приймають за жінку, або навпаки, рясні вибачення чекають його тоді, коли мовець усвідомлює свою помилку. Людей із Східної Європи, чия поведінка не відповідає їхнім нормативним гендерним ролям, швидше за все, присоромлять: делікатного та витонченого хлопчика можна назвати, наприклад, дівчинкою, а сильну, стриману жінку можна назвати мужнякою. Але ці есенціалістські приниження є формою насмішки, а не буквальним викликом справжності і належності цієї людини до свого гендеру.

Транслюди повинні «довести», що належать до того гендеру, в якому себе називають, представляючи та виконуючи цей гендер набагато чіткіше і виразніше, ніж цисгендерні люди. Навіть у цьому випадку цислюди часто ігноруватимуть надзвичайно чітку презентацію, як-от надзвичайно жіночий одяг і макіяж, які ми з моєю дівчиною одягаємо щоразу, коли виходимо з дому, і натомість гендеруватимуть нас на основі фізичних рис, які вони асоціюють із гендером, визначеним за народженням.

Досліджуючи цю ієрархію гендерних ознак, ми бачимо справжнє, огидне коріння місгендерингу. Це проблема не просто тому, що це неправильно, а тому, що це безсовісне заперечення нашого представництва.

Статеві органи, з якими я вийшла з утроби матері, мають перевагу над ім'ям, яке я вибрала для себе. Щетина моєї бороди помітніша, ніж точний макіяж, на який я витратила незліченну кількість годин. Мій низький голос важливіший, ніж дорогий сарафан, заради якого я обшукала купу корзин з одежею. Простіше кажучи, коли ви неправильно визначаєте чийсь гендер, ви говорите, що для визначення того, ким ми є, риси, які ми не можемо контролювати, важливіші за риси, які ми можемо контролювати.

Я багато працюю, щоб представити себе світові як жінку. Так, це означає, що я одягаюся в жіночий одяг, наношу макіяж, укладаю зачіску, вибираю жіночі манери і так далі, і так далі. Але це все периферійне, життєво важливе для мого психічного здоров'я. 2/4 центрального акту трансгендерного життя — це просто зібрати свою волю в кулак, щоб сказати собі та іншим: «Це я: мене звати Джолі Сент-Патрік, і я жінка».

Це акт, який робила кожна транслюдина, незалежно від медичного статусу чи зовнішнього вигляду, чи то перед світом, чи то таємно у своєму серці. Оголошення того, хто ми є, — це щоденний заклик такої сили й пишноти, що мені просто страшно подумати, що хтось наважиться це оскаржити. І все ж щодня тисячі й тисячі цисгендерних людей викликають протизаклинання з одного слова: Він. Вона. Сер. Мем. Чувак. Місі. Бро. Леді. Свідомо чи через незнання, ці крихітні слова використовуються знову й знову, щоб розплутати структуру «я», яку суспільство вимагає від нас ретельно будувати, перш ніж воно взагалі подумає про те, щоб її визнати.

Якийсь час я ненавиділа слово «місгендерінг». Я все ще не люблю його. Воно просто здається занадто клінічним, занадто науковим, щоб справді віддати належне грубому, відчутному досвіду відчуття неправильного займенника. Це відчуття є потужною сумішшю на декілька секунд із тривоги та безпорадності, люті, і сорому, і жаху, і покірності. Воно проникає в моє тіло як здригання, яке напружує мої плечі, розжарює лоб і стискає нутрощі. Зовні моя реакція може здаватися спокійною, навіть умиротвореною, але всередині я закипаю. Як слово на кшталт «місгендерінг» може це охопити?...

Цислюдина, що місгендерить, це так, так легко для тебе вимовляти займенник, і так, так важко для мене впоратися з наслідками його почути. В одну мить впевненість підірвана, надія зникла, безпека зруйнована, бадьорість зникла. Мені раптом пригадується (ніби світ коли-небудь дозволить мені забути) про те, як мало вартує моя особиста автономія, наскільки легко і повсюдно моє право на самовизначення та самоідентифікацію буде підірване під час мого руху по життю. Ти, з іншого боку, можеш зазнати невеликого, миттєвого збентеження, і тобі

просто доведеться терпіти почуття від свого незручного, збивчого вибачення.

І це якщо я вирішу вас виправити. Тому що в ту жахливу мить мені потрібно особисто оцінити, чи висловлювання буде ефективним чи добре сприйнятим, чи минув цей момент, або, чесно кажучи, чи є у мене сили турбуватися. Виправлення місгендерінгу завжди є щонайменше напруженим і, можливо, буде випробуванням, яке викличе паніку та стан потреби оборонятися. Це ставить мене на місце, коли все, що я хочу зробити, це мати звичайну людську взаємодію без нагадування, що я незрозуміла інопланетна істота з дивними правилами розмови зі мною або про мене. Це змушує мене захищати саму свою особистість, тому що хтось має це зробити.

Повсякдений місгендерінг — найефективніший засіб, яким ви володієте, щоб знелюднити мене. Це дуже влучило в одну конкретну класну кімнату, де я працювала педагогом на заміні. Класний учитель просто не міг правильно зрозуміти мій займенник, незалежно від того, скільки разів він використовував неправильний та вибачався, доповнюючи надуманими виправданнями. Що ще гірше, він не міг потурбуватися про те, щоб дізнатися моє ім'я, тому він просто називав мене «заміна» цілий день. Чути комбінацію «заміна» і «він» в свій бік цілий день, призвело до почування себе абсолютно жалюгідною, нелюдською істотою, яка наважилася встати вранці, піти на роботу і прикинутися людиною.

Коли ти місгендериш мене, ти говориш мені багато речей. Ти кажеш мені, що ти знаєш, хто я, краще, ніж я сама. Ти кажеш мені, що я не в безпеці та не заслуговую довіри. Ти говориш мені, що ретельно перевіривши мій зовнішній вигляд і зробивши інвазивні екстраполяції, відносиш мене без моєї згоди до категорії на основі своїх висновків.

Це не обов'язково твоя провина. Ти є спадкоємцем безлічі трансфобних припущень, які були закладені у твою голову від народження. Я також. Нещодавно я зустріла трансжінку, яку спочатку сприйняла як цисжінку. Я помітила, що після того, як вона розповіла, що є трансгендерною, я почала намагатися не називати її «він», незважаючи на те, що бачила її як жінку з моменту нашої зустрічі.

Коли я виправляю цислюдей через місгендерінг, вони часто приносять рясне, самопринизливе вибачення, але, чесно кажучи, це погіршує досвід, а не покращує. Бо тепер я в позиції заспокоїти почуття людини, запевнити її, що з нею все гаразд, і вибачитися за те, що є такою неприємністю, складністю. Справжня робота полягає не в тому, щоб звинувачувати чи карати себе за ваші помилки, а в тому, щоб депрограмувати наш трансфобний, трансмізогінний мозок, поки не з'явиться інший. Виправляйтеся, рухайтесь далі та вирішуйте, що хочете робити краще.

Звичайно, деякі випадки місгендерінгу насправді є навмисним насильством. Цислюди, чия трансфобія є безжалісною, охоче й здатні використовувати займенники як потужну зброю. Але намір не визначає вплив. Незалежно від того, чи є місгендерінг ворожим чи чесною помилкою, ці прості, здавалося б, нешкідливі дії вбивають трансгендерних людей. Вони б'ють нас день у день, коли ми намагаємося жити своєю правдою. Цисгендерні люди, ви можете втратити набагато менше в цій взаємодії. Ви повинні виконувати роботу, а не чекати, що ми будемо говорити і робити це за вас кожного разу, коли ви не впораєтесь. Використовуйте правильні займенники. Якщо ви не впевнені – запитайте. Все, чого ми просимо, це маленький шматочок нашої автономії назад. Я майже впевнена, що ви можете трошки постаратися.